

CALEA MĂNTĂVIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognostic Pastoral-Misionar al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Lucrarea Duhului Sfânt în Tainele Bisericii și conștientizarea rolului acestora în viața creștinului

Perioada de după Rusalii, în care am sărbătorit (și continuăm să o facem) minunata Pogorâre a Duhului Sfânt peste ucenicii Domnului, ne aduce în prim-planul existenței noastre de aici, ca deschidere spre veșnicie, lucrarea Acestui Duh Sfânt în viața noastră, prin Sfintele Taine.

Viața creștină începe în Biserică, odată cu primirea Botezului, a Mirungerii și a Împărtașaniei, cunoscute ca cele trei Taine de inițiere. În tot parcursul existenței sale omul este întărit, hrănit și păzit prin lucrarea sfințitoare a Bisericii, prin Sfintele Taine și ierurgii. Despre cum trebuie înțeles sau conștientizat rolul lor în viața noastră, ne vom lumina în cele ce urmează, prin apelul la scrierile unui vrednic ierarh al plaiurilor noastre, Grigorie Comșa.

Episcopul Grigorie subliniază în repetate rânduri, în predicile și cuvântările sale că nu există viață eclezială autentică în afara Tainelor, care au un caracter eclezial și personal-comunitar profund, în ele fiind prezent Hristos în vederea transfigurării omului și a creației întregi.

În acest sens, el caută să sensibilizeze pe creștinii asupra acestor realități ecleziale, accentuându-le rolul lor spiritual, sfințitor și soteriologic: „Privirea noastră se îndreaptă și asupra Sfintelor Taine în număr de șapte. Prin Biserică s-au păstrat și e bine că s-au păstrat, căci Dumnezeu nu ne-a lăsat nouă numai învățături ci și puteri deosebite prin Taine”. Este amintit aici numărul acestor lucrări sfinte, cunoscute de noi, în Biserică: Botezul, Mirungerea, Euharistia sau Liturgia, Cununia, Maslul și Preoția, toate arătând bogăția harului primit de sus. Tot de aici suntem luminați să înțelegem că în lucrarea mântuirii oamenilor, Biserica se folosește deopotrivă de Cuvânt și de Taină, de predică și slujba liturgică.

Mai departe, suntem invitați să privim Tainele în chip preafrumos, de daruri și nu de orice fel, ci unele deosebite: „Prin Sf. Botez, prin Sf. Cuminecătură, Sf. Preoție și celelalte Taine ne-a dat

Dumnezeu daruri nespuse de mari. Dat-a Dumnezeu lapte și miere Iudeilor în Canaanul făgăduinței, dar nu le-a dat Trupul și Sângele Său spre mâncare. Această dumnezeiască mâncare o vor regreta la ultima judecată aceia cari au nesocotit Tainele (...). Dar ce vor zice dintre noi, aceia care a avut toate acestea daruri, însă le-au nesocotit? De aceea avem datorria să fim cât mai des cu gândul la Cruce, la predică și Sf. Taine. Ele ne vor face să fim creștini întregi, cum cere credința ortodoxă. Deci să nu ne mulțumim a fi creștini numai cu urechile ci și cu inima și mintea”.

Comparația de mai sus este una mișcătoare și plină de sens, drept pentru care se cuvine să fim mereu cu luare aminte, de fiecare dată când ne apropiem de primirea acestor Taine.

„Căci nu-i destul să ascuți predici despre Cruce, și taine, ci trebuie să te împărtășești de suferințele Crucii și cu Sfintele Taine. Nu-i destul să auzi despre apa cea vie, ci să bei din apa cea vie care, dă viață. În veacul de mijloc învățații căutau să facă aur, dar nu izbuteau, căci le lipsea o singură materie. Un singur lucru lipsește și acelor oameni de azi cari nu sunt adevărați creștini: a sta în strânsă legătură cu Dumnezeu prin Sf. Biserică” („De la leagăn până la moarte...”, p. 100).

În acest text Episcopul Grigorie Comșa exprimă nu numai dimensiunea soteriologică a Tainelor ci și responsabilitatea omului față de ele și necesitatea de a se împărtăși din ele.

Astfel, fiecare dintre frații creștini sunt chemați a fi cu luare aminte atunci când participă la oficierea Sfintelor Taine, tocmai pentru ca această asistență să fie una roditoare în viața noastră. Prin aceasta se evidențiază faptul că slujirea liturgică nu se rezumă la un act teatral la care rămânem pasivi. Energia Duhului e cea care ne animă și face ca noi să ne deschidem cultivării Sale sfințitoare.

Pr. Filip ALBU

PREDICA

Sfinții, „prieteni” lui Dumnezeu

Duminica întâi după Rusalii – A tuturor sfinților

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: pentru cel care va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în Ceruri. Iar de cel care se va lepăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în Ceruri. Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine. Cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine. Și cine nu-și va lua crucea sa și nu va veni după Mine acela nu este vrednic de Mine. Atunci, răspunzând, Petru a zis către Dânsul: iată, noi am lăsat toate și am urmat Ție; oare, ce vom avea noi? Iar Iisus a zis către ei: adevărat vă spun vouă că voi, cei care M-ați urmat pe Mine, la nașterea din nou a lumii, când va ședea Fiul Omului pe scaunul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel. Și oricine a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau feciori, sau țărini pentru numele Meu, însutit va lua înapoi și viața veșnică va moșteni. Dar mulți dintre cei dintâi vor fi pe urmă, și dintre cei de pe urmă vor fi întâi. (Matei 10, 32-33; 37-38; 19, 27-30)”

„Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința”. (Evrei 13,7)

Iubiți credincioși și credincioase,

Sfânta noastră Biserică face pomenirea astăzi, în prima Duminică după Rusalii, tuturor sfinților, care în această viață s-au străduit să împlinescă voia lui Dumnezeu. Ei sunt prietenii lui Dumnezeu. În această zi sunt pomeniți toți sfinții cunoscuți, dar mai ales cei necunoscuți, cei ale căror nume s-au pierdut în timp și care n-au fost trecuți în Sinaxare, dar care sunt cunoscuți de Dumnezeu.

Sfinții, ca mijlocitori și rugători pentru noi înaintea Tronului Cereșc, au fost cinstiți încă din zorii creștinismului, cultul lor generalizându-se în întreaga creștinătate în epoca apostolică și a sinoadelor ecumenice, în special la sinodul al VII-lea ecumenic, unde, în cadrul hotărârilor dogmatice s-au stabilit următoarele: „Noi păzim cuvintele Domnului, cuvintele apostolești și proorocești, prin care am învățat să cinstim și să preamărim, mai întâi pe cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, pe sfintele puteri îngerești, pe apostoli, pe prooroci, pe martirii cei măriți, pe sfinții părinți purtători de Dumnezeu și pe toți bărbații cei sfinți și să cerem mijlocirea lor... Cine nu mărturisește că toți sfinții cei care au plăcut lui Dumnezeu, atât cei dinaintea de lege, cât și cei de sub har, sunt vrednici de cinste după trup și după suflet, ori nu face rugăciuni către sfinți, să fie anatema!”

Observăm o anumită ierarhie cerească, în fruntea căreia stă Maica Domnului ca și Născătoare de Dumnezeu, urmează sfinții îngeri, apostolii, martirii și toți ceilalți sfinți care mijlocesc pentru noi. Sunt anatematizați cei care nu îi cinstesc pe sfinți, atât pe cei dinaintea de lege, adică din Vechiul Testament, cât și pe cei din Legea harului.

Temeiurile cinstirii sfinților sunt multe, însă, aici evidențiem trei dintre ele:

1. Întruparea Fiului lui Dumnezeu, Jertfa și Învieirea Sa, dau posibilitatea omului răscumpărat din păcat și din moarte să ajungă la sfințenie, la asemănarea cu Dumnezeu. Atât în Vechiul Testament, cât și în Noul Testament, omul este chemat la sfințenie „Fiți sfinți, căci Eu, Domnul Dumnezeu vostru sunt sfânt” (Levitic 19,2), și „Fiți desăvârșiți, precum Tatăl vostru, desăvârșit este” (Matei 5, 48).

2. Sfinții care văd fața lui Dumnezeu au posibilitatea de a mijloci pentru noi înaintea Mirelui cereșc pe care L-au iubit și mărturisit prin cuvânt și faptă. Sfântul apostol Pavel mărturisește în acest sens, „În toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toți cu bucurie” (Filipeni 1,4) iar Sfântul apostol Iacob întărește, „mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului” (Iacob, 5, 16).

3. În al treilea rând îi cinstim pe sfinți prin pomenirea vieții lor. În acest sens, „apostolul neamurilor” face o frumoasă prezentare a sfinților din Vechiul Testament în epistola către Evrei în

Continuare în pagina 2

Pr. Petru URSULESCU

Din sumar

▶ Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a fost prezent la festivitatea de absolvire a studenților teologi arădeni, promoția 2018
pagina 3, F.A.

▶ Știri
pagina 4

Sfinții, „prieteni” lui Dumnezeu

Urmare din pagina 1

capitolul 11 din care spicuum următoarele: „Care, (sfinții) prin credință au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au împuternicit, din slabi ce erau, s-au făcut tari în război, au întors taberele vrăjmașilor pe fugă; unele femei și-au luat pe morții lor înviați... Alții au suferit batjocură și bici, ba chiar lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strămtorați, rău primiți. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii și în munți

și în peșteri și în crăpăturile pământului. Și toți aceștia, mărturisii fiind prin credință, n-au primit făgăduința, pentru că Dumnezeu rânduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârșirea” (Evrei 11, 33-40).

Scopul final al viețuirii pământești este îndumnezeirea, iar, pilde vii îi avem pe sfinți. Fericitul Augustin spunea: „Dacă îi iubim pe sfinți, să-i imităm” iar imitarea lor ne va modela propria natură zidită de Dumnezeu, pentru că sfințenia nu este ceva impropriu omului, ci e „împlinirea umanului”, cum a scris atât de inspirat Nichifor Crainic.

Ieromonahul Serafim Rose, în capitolul al X-lea al lucrării sale „Sufletul după moarte”

scria că „în clipa morții, sufletul nostru se află pe sine în mijlocul altor spirite, bune și rele. Iar el înclină spre cele cu care a dobândit mai multă asemănare în duh, iar dacă încă din trup a fost sub influența vreunora dintre ele, apoi cu acelea va și rămâne la ieșirea din trup”.

Așadar, alegerea este a noastră, cu cine dorim să ne asemănăm și să fim în comuniune la sfârșitul vieții noastre? Cu cele luminate, sau cu cele întunecate?

Răspunsul se află în libertatea cu care ne-a înzestrat Dumnezeu. Pentru aceasta, cu toții să strigăm cu toată inima „Toți Sfinții, rugați-vă pentru noi ca să fim asemenea lui Dumnezeu, precum voi sunteți, Amin”.

Imn închinat celor căzuți

**Pe drumul veșniciei tu te-ai dus
Și ne-ai lăsat ca testament iubirea
Vestită de Împăratul Iisus:
În ea găsi-vom pururi fericirea.**

**Te-ai dus și ne-ai lăsat în urma ta
Nădejdea revederii-n Paradis,
Mereu vei fi cu noi și-om aștepta
Să ne-ntâlnim cu sufletul deschis.**

**Ne-ndemni pe cei ce-n viață am rămas:
Luptați uniți și în același pas,
Zidiți lui Dumnezeu altare sfinte,
Pășiți pe Calea Vieții înainte!**

Valeriu GAFENCU

Ciclul liturgic al Octoihului. Privire de ansamblu

Odovania praznicului Pogorării Duhului Sfânt (sfârșitul, ieșirea sărbătorii) sau al Rusalilor coincide, în rânduielile cultului Bisericii Ortodoxe, cu inaugurarea, începând din Dumineca I după Rusalii, consacrată comemorării tuturor sfinților, a unui nou ciclu liturgic, ciclul liturgic al Octoihului sau perioada Octoihului. Vremea Octoihului este de o însemnătate deosebită pentru viața și educația religioasă-morală a creștinului. Slujbele din această perioadă amintesc evenimente coplesitoare. Acestea pot converti simțurile stăpânite de indiferență și amorțeală, pot trezi preocuparea pentru pocăință, care treptat se transformă într-o adevărată dorință. Perioada Octoihului și a postului pune sufletului întrebări ca în nici o altă perioadă a anului bisericesc. Întrebarea permanentă este cea a izbăvirii de păcat, de păcatul cu care creștinul se află într-o continuă luptă. Octoihul pe de o parte oglindește frumusețea binelui, spre care sufletul tinde mereu, iar pe de alta, detestă răul și condamnă viciul.

Cuvântul Octoih derivă din grecescul octo ihos, opt glasuri, opt-glasar sau „cartea celor opt glasuri” fiind una din cărțile cele mai însemnate și mai întrebunțate în cultul Bisericii Ortodoxe. Octoihul conține cântările Învierii Domnului pentru fiecare zi din ciclul săptămânal, pe opt glasuri, în timp de opt săptămâni, fiecare săptămână întrebunțând un glas. Cântarea celor opt glasuri, în timp de opt săptămâni, formează un stâlp, anul întreg fiind format dintr-o serie de șase stâlpi ce se succed în ordine neîntreruptă, în afară de perioada Triodului și a Penticostarului. Slujbele Octoihului ca și a celorlalte cărți bisericești, s-a format în timp și se datorează mai multor autori. Lui Efreem Sirul (secolul IV) i se atribuie imnele închinare Sfintei Fecioare Maria; stihirile și troparele Învierii din Octoih, de sâmbătă seara i se atribuie lui Anatolie, patriarh al Constantinopolului (secolul V), dar cântările și imnele esențiale, cântările Învierii care se cântă în fiecare Duminică- zi a Învierii Domnului, și muzica pe cele opt glasuri sunt compuse de Sfântul Ioan Damaschin (+754). Învățătură Mamoca a descoperit numele

Sfântului Ioan Damaschin în acrostihurile formate din inițialele slavelor de la stihovanele Vecerniei făcută sâmbăta seara a celor opt glasuri. Privit în structura sa internă, Octoihul adună și sintetizează în sine toate marile unități și subdiviziuni ale anului liturgic sau calendarului bisericesc: ciclul cotidian sau citadin, ciclul săptămânal, precum și cele mai însemnate praznice împărătești, ale Mântuitorului, ale Maicii Domnului și ale Sfinților din cursul anului liturgic.

În ceea ce privește ciclul cotidian zilnic, sau citadin, Octoihul cuprinde rânduiala celor șapte Laude sau slujbe ale serviciului divin zilnic: Vecernia, Pavecernița, Miezonoptica (Polunoșnița), Utrenia, Ceasul al treilea, Ceasul al șaselea, Ceasul al nouălea, rânduiala Sfintei Liturghii. La fel de bine este reliefată în cadrul Octoihului și săptămâna liturgică. Cântările Octoihului se axează în fiecare zi pe o rugăciune de invocare și pomenire: luni pentru Sfinții Îngeri, marți pentru Sfinții prooroci, miercuri și vineri pentru Crucea Răstignirii lui Hristos, joi e ziua Sfinților Apostoli, sâmbăta se pomenesc toți sfinții și cei adormiți din neamul nostru, părinți și frați, iar duminica e ziua de bunavestire a Învierii Domnului și de mântuire a omenirii de păcatul strămoșesc. Reînnoind activitatea profetică, didactică sau învățătoarească a Domnului de la un Paște la altul, Octoihul este de asemenea „o expunere de opt ori repetată a maternității divine, a Cuvântului Întrupat, Tăiat împrejur, Botezat, vorbind pe pământ, Răstignit și Înviat, Înălțat la Cer”. Cu alte cuvinte el pune în relief, în acest ciclu liturgic, dogma întrupării Domnului de la Betleem până la Calvar și Muntele Măslinilor. După perioada postului, al Sărbătorii Învierii Domnului și al Cincizecimii, perioada Octoihului este ciclul cel mai important și mai bogat în semnificații teologice-dogmatice. În comparație cu cele dintâi, caracterul său specific este însă foarte diferit; este perioada de trecere, perioada care are în centru sărbătoarea Nașterii Domnului sau a Crăciunului, urmată de Botezul Său. Ea reprezintă pe de o parte lungă perioadă de așteptare a umanității, perioadă de speranță în care

răsună strigătele profetilor care așteptau și-L chemau pe Emanuel, Mântuitorul promis pe care îl anunțau în scrierile lor profetice. Pe de altă parte acest ciclu liturgic în gândirea Bisericii este un timp de pregătire pentru a doua venire a Domnului pe pământ, când istoria va ajunge la capătul ei final, și va fi „un cer nou și un pământ nou” (Apocalipsă 21, 1), când Domnul se va coborî pe pământ, printre oameni dar nu ca un prunc smerit, sau ca Fiul Omului care asumă păcatele noastre, ci ca un judecător al viilor și al morților, cum citim în Simbolul Credinței: „Și iarăși va să vină cu mărire să judece vii și morții a cărui Împărăție nu va avea sfârșit” (articolul 7),

Astfel această perioadă liturgică are o față care privește înapoi, spre trecut și alta care se îndreaptă spre viitor. Așa, din perspectiva timpului sacru ciclul liturgic al Octoihului reprezintă veacurile în scurgerea cărora umanitatea aștepta răscumpărarea iar pe de alta secolele care se vor scurge până la ceasul judecății de apoi. De aceea lectura imnografiei Octoihului sugerează ea însăși acest dublu caracter – profetic, eshatologic al întregului ciclu liturgic, indicat apoi de simbolica numărului opt de unde și-a împrumutat și numele. Într-o frumoasă imagine un liturgist a surprins bine acest dublu caracter al ciclului liturgic al Octoihului. El a plecat de la semnificația simbolică, atât de sugestivă, a cârjei pe care o purtau odinioară împărații bizantini, și o poartă și astăzi episcopii Bisericii Ortodoxe, respectiv a păsării cu două capete, a acvilei bicefale, dintre care unul privește spre Răsărit în timp ce celălalt privește spre Apus. S-ar putea spune – adaugă el că sigur acestui ciclu liturgic i se potrivește imaginea acvilei bicefale, una întoarsă către veacurile ce au trecut, alta orientată către veacurile ce vor să vină.

Într-adevăr învățătura ortodoxă cuprinsă în imnografia Octoihului prelucrează și teologhisește teme și subiecte preluate din pericopele biblice duminicale, sau cele rânduite a se citi la Sărbătorile Împărătești cu dată fixă, ale Maicii Domnului și ale Sfinților comemorați în calendarul acestei perioade liturgice. Stau mărturie în acest

sens citirile biblice preluate o parte din Vechiul Testament, Psalmii, Paremiile praznicelor (îndeosebi la cele șapte Laude, Vecernie, Utrenie, etc.) precum și alte piese și rânduieli liturgice între care prăznuirea unor sfinți din Vechiul Testament sau aflați la confluența cu Vechiul Testament (Sfântul Ilie 20 iulie; Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul 24 iunie, Dreptul Simeon și Proorocița Ana, 2 februarie, strămoșii după trup ai Mântuitorului, 24 ianuarie etc.) descriu tocmai așteptarea veacurilor orientate spre Întruparea Mântuitorului. Pe de altă parte pericope biblice duminicale, luate din Noul Testament și citite nu întâmplător tocmai în această perioadă a anului bisericesc (Tânărul bogat, Duminica a XII –lea după Rusalii; Pilda lucrătorilor răi ai viei, Bogatul nemilos și săracul Lazăr, Duminica a XX-a după Rusalii, Bogatul nebun căruia i-a rodit țarina, Duminica a XXV-a după Rusalii, etc.) ne anunță iminenta venire a judecății de apoi.

De aceea din punct de vedere pastoral și misionar pentru credincioși este bine să fie sensibilizați să urmărească această dublă inspirație a Octoihului: să retrăiască mai întâi cu profeții aceluși timp în care Dumnezeu Tatăl era invocat spre a trimite pe Mântuitorul așteptat; în același timp este necesar să ne pregătim duhovnicește spre a putea da „răspuns bun la înfricoșătoarea judecată a lui Hristos”, pe care din totdeauna creștinii o așteptau cu frică și cu cutremur.

Sfântul Ioan Damaschinul sugerează această semnificație a ciclului liturgic al Octoihului, atunci când, încercând să rezume problematica de ansamblu a Octoihului, ne atrage atenția: „Ce vom da în schimb Domnului pentru câte ne-a făcut? Că pentru noi Dumnezeu este între oameni; pentru firea cea stricată, Cuvântul s-a făcut trup și s-a sălășluit între noi, pentru cei nemulțumitori, făcător de bine, pentru cei robiți slobozitorul, eliberator pentru cei ce ședeau în întuneric soarele dreptății, pe Cruce cel fără patimă, în iad lumina, în noapte viața, învierea pentru cei căzuți. Către care să strigăm Dumnezeu Nostru Slavă Ție!”

Ioan-Claudiu MOCA

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Timotei a fost prezent la festivitatea de absolvire a studenților teologi arădeni, promoția 2018

Absolvenții celei de-a 24-a promoții a Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” Arad și-au încheiat parcursul studiilor universitare de licență, prin festivitatea emoționantă a îndătinatului curs festiv, desfășurat cu binecuvântarea și în prezența Înaltpreasfințitului Arhiepiscop dr. Timotei Seviciu, în ziua de 29 mai 2018.

Deschiderea manifestărilor a început cu oficierea Sfintei Liturghii în capela facultății, soborul slujitor fiind format din preoții profesori ai Facultății, iar răspunsurile liturgice au fost date de către absolvenți.

Programul a continuat în Aula Magna, în prezența invitaților, a absolvenților, studenților facultății, precum și a unei asistențe formate din părinți, prieteni și apropiați ai absolvenților.

În prezidiul manifestării s-au aflat: Înaltpreasfințitul Părinte dr. Timotei Seviciu, Arhiepiscop al Aradului, profesor dr. Ramona Lile, Rectorul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, părintele profesor dr. Cristinel Ioja, Decanul Facultății de Teologie, părintele conferențiar dr. Caius Cuțaru, Directorul Departamentului de Discipline Teologice al Facultății, precum și părintele Pompiliu Gavra, Directorul Seminarului Teologic din Arad. Fiecare dintre personalitățile invitate au prezentat, apoi, câteva cuvinte de salut și scurte îndemnuri adresate absolvenților.

Festivitatea a fost deschisă de părintele decan Cristinel Ioja, care a salutat prezidiul și audiența. În cuvântul său, acesta a arătat că: „prilejul oferit de aniversarea centenarului marii uniri de la 1918 ne pune într-o dublă ipostază, una

retrospectivă, de a evoca lupta și străduințele înaintașilor pentru mărețul eveniment de la Alba-Iulia, dar și una prospectivă, de a creiona acțiunile, proiectele și angajamentele noastre față de provocările contemporaneității, adresate atât Bisericii cât și țării. Tocmai de aceea, am putea să vă numim *generația centenarului*. Suntem convinși că amprenta lăsată de acești ani de școală nu o va putea șterge nimeni de la voi. De aceea, să nu uitați matricea spirituală în care v-ați format”.

Totodată, sfinția sa le-a adresat și un cuvânt părinților absolvenților, răspunzând la întrebarea: Ce școală absolvă fiii dumneavoastră?: „Cu toate argumentele, cea mai bună din vestul țării, cu o istorie de aproape două veacuri în spate, cu programe, astăzi, de masterat și doctorat, unde studenții noștri excelează prin rezultatele obținute la concursurile organizate la nivel de Patriarhie. Desigur, acestea se datorează și efortului și implicării părinților profesori colegi, cărora le mulțumesc și lor, pe această cale”.

Cursul festiv a fost susținut de părintele conferențiar dr. Lucian Farcașiu, îndrumătorul de an al absolvenților, tema aleasă de sfinția sa fiind: *Unitatea de credință și de neam din perspectiva Sfintei Liturghii, reliefând aici câteva dintre coordonatele teologice și liturgice prin care slujirea preoțească, care se hrănește din Dumnezeu-iasca Liturghie, contribuie la manifestarea unității credinței dar și a unității neamului românesc. La finalul disertației sale, acesta i-a îndemnat pe absolvenți să rămână fideli tezaurului învățaturii de credință a Bisericii, în ascultare fiască față de conducerea bisericească, devenind, pentru*

comunitățile parohiale unde vor activa, factori și promotori ai unității, spre care îndemnăm întotdeauna Sfânta Liturghie.

Rectorul Universității arădene i-a felicitat pe absolvenți și pe părinții acestora pentru faptul că au ales să urmeze cursurile acestei Facultăți, urându-le spor în munca lor viitoare.

Părintele Director al Seminarului a evocat, la rândul său, bucuria și emoția acestui eveniment, arătând că cele două instituții de învățământ teologic arădene, nu numai că funcționează în aceeași locație dar se și află într-un spirit de unitate și de conlucrare, modelul acesta fiindu-le transmis ca îndemn și acestei promoții.

Directorul Departamentului, părintele Caius Cuțaru a dat citire catalogului cu cei 36 de absolvenți ai acestei promoții, fiecare dintre aceștia primind câte un trandafir și o diplomă de onoare.

Din partea absolvenților a vorbit studentul Alin Ciotea, arătând în cuvântul său că: „ziua aceasta este una specială pentru parcursul existenței noastre, din moment ce toată experiența,

cunoștințele și tăria sufletească primite aici devin fundamentul pe care se va clădi preoția noastră viitoare. Tocmai de aceea mulțumim lui Dumnezeu care ne-a îndrumat pașii spre cercetarea teologică în această școală; apoi, părinților și bunicii noștri care ne-au susținut în devenirea noastră de până aici. De asemenea, se cuvine a aduce cuvânt de grație adresat ÎPS Arhiepiscop Timotei, doamnei Rector și cadrelor didactice pentru întregul suport științific și spiritual, care ne-au îmbogățit mințile și inimile noastre cu știința și dragostea lor”.

Studentul Ștefan Muț, din anul III, i-a felicitat din partea studenților Facultății, pe absolvenți, îndemnându-i să urmeze, în viața lor, învățăturile primite aici.

A urmat momentul festiv al predării cheii simbolice a Facultății.

Festivitatea s-a încheiat prin cuvântul de binecuvântare și felicitare a absolvenților, adresat de către Chiriarhul locului, ÎPS Arhiepiscop Timotei, care a arătat că „astăzi purtați în mâini,

ca semn de apreciere, trandafiri. Aceste flori sunt și simbolul Rusaliilor întrucât bisericile au fost împodobite la acest praznic cu flori și verdețură, sărbătoare în duhul căreia ne aflăm încă. Acestea evocă, simbolizează mulțimea darurilor Duhului Sfânt. Așa și voi acum, la acest ceas de sărbătoare, purtați aceste minunate flori ca semne ale harurilor și darurilor cu care v-ați împodobit în anii de școală petrecuți aici. De aceea, întocmai ca și Sfinții Apostoli, cei îmbrăcați cu putere de Sus la Cincizecime, care au propovăduit pe Cuvântul, Logosul întrupat, până la marginile pământului, așa și voi sunteți chemați a-L mărturisi pe Acesta în viața voastră, în slujirea voastră de la altar, de la catedră și în orice altă ipostază de ascultare și lucrare vă veți găsi, în duhul unității de credință și de neam, ca unii ce purtați acest acoperământ al Centenarului”.

Armoniile cântului de „La mulți ani!” și a intonării imnului arhieresc, însoțite de aplauzele audienței, au încheiat festivitatea.

F. A.

ȘTIRI

Slujire arhierescă și sfințire de școală nouă, în Parohia Agrișu Mare

În ziua Praznicului Sfintei Treimi, luni, 28 mai 2018, credincioșii din Parohia Agrișu Mare, s-au bucurat de două evenimente ce au avut loc în comunitatea lor. În primul rând de faptul că în această zi de mare sărbătoare, în mijlocul lor s-a aflat Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. Cu acest prilej Înaltpreasfinția Sa a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Cuvioasa Paraschiva”, păstorită de către Părintele Marius Leucuța. Din sobor au făcut parte Părintele Adrian Zaha, protopop al Ineului și fost preot în această parohie, Pr. Teodor Păiușan din Parohia Târnova, Pr. Teodor Feier din Parohia Drauț, Pr. Voicu Ivănuț din Parohia Chier, Pr. Paroh Marius Leucuța, Pr. Fulviu Terpe din Parohia Stinapari, Jud. Caraș-Severin, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial și Arhid. Florin Sirca, inspector școlar în cadrul IȘJ Arad. În cuvântul de învățătură, Chiriarhul arădean a vorbit despre Sfânta Treime în doctrina și viața Bisericii, accentuând aceasta în contextul Centenarului Marii Uniri și a Anului omagial al unității de credință și de neam care are ca temei unitatea ființei dumnezeiești în treimea Persoanelor și milostivirea divină peste întreaga lume.

După Sfânta Liturghie, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a săvârșit o slujbă de binecuvântare a noii școli din parohie. Școala a fost finalizată printr-un proiect guvernamental accesat de domnul primar Florin Farcașiu, împreună cu Consiliul local Târnova. Școala a primit denumirea „Preot Romul Motorca”, cel care a început construirea bisericii din Agrișu Mare, în anul 1934. Pe fațada școlii a fost placat un bust al preotului Romul Motorca.

Cu acest prilej, Chiriarhul arădean a adresat celor de față un cuvânt de felicitare pentru această realizare și a evocat personalitatea preotului Romul Motorca și contribuția pe care a avut-o în viața parohiei.

Slujire Arhierescă la hramul bisericii din Parohia Sebiș II

În ziua Praznicului Sfintei Treimi, credincioșii din Parohia Ortodoxă Sebiș II, Protopopiatul Sebiș, și-au sărbătorit hramul bisericii. Aceștia au avut bucuria de a avea în mijlocul lor, la această zi de sărbătoare, pe Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului. Cu această ocazie Ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica cu hramul „Sfânta Treime”, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi și în prezența a numeroși credincioși, copii, tineri și vârstnici. Din sobor au făcut parte: Preotul Paroh Cătălin Rus-Mercea, Preotul Patriciu Covaci din Timișoara, Pr.

Dan Pavel, fost protopop al Ineului, Pr. Vasile Nistor, Pr. Mihail Popa, Pr. Benjamin Gligor, preoți pensionari, Arhid. Mircea Proteasa și Arhid. Gheorghe Lehaci.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Emilian le-a prezentat credincioșilor prezenți învățătura principală a Bisericii Ortodoxe despre Persoanele Sfintei Treimi. Despre cele Trei Persoane ale Sfintei Treimi mărturisim când rostim Simbolul credinței, că noi credem „întru Unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului... și întru unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii... și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, Care din Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit...”. Orice lucrare a Bisericii se înfăptuiește în numele Sfintei Treimi, orice act liturgic sau rugăciune personală începe cu invocarea numelui Sfintei Treimi, a mai subliniat Preasfinția Sa.

La finalul Sfintei Liturghii Preotul Paroh Cătălin Rus-Mercea, a mulțumit Preasfinției Sale precum și autorităților prezente pentru cinstea și onoarea, dragostea și bunăvoința de a poposi în mijlocul credincioșilor din Sebiș la această sărbătoare din viața comunității parohiale.

Părintele Iacob Bupte, fost vicar administrativ al Arhiepiscopiei Aradului, a fost înmormântat

Duminică, 27 mai anul 2018, în ziua Praznicului Pogorării Sfântului Duh, biserica cu hramul „Nașterea Domnului” – Parohia Micălaca Veche II din Arad a fost neîncăpătoare pentru mulțimea de preoți, credincioși, oficialități centrale, județene și locale care au venit să înalte rugăciuni pentru odihna sufletului celui ce a fost, vrednicul de pomenire părintele Iacob Bupte, trecut la cele veșnice în data de 24 mai 2018.

În această zi de Praznic al Rusalilor, în biserica parohială din Micălaca Veche, unde vrednicul părinte a fost paroh peste 37 de ani, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, dimpreună cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul- Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, înconjurați de un sobor de aproximativ 50 de preoți și diaconi din întreaga Eparhie a Aradului și din alte Eparhii, au oficiat slujba de înmormântare a părintelui iconom-stavrofor Iacob Bupte, fost vicar-administrativ al Eparhiei Arad. La slujba de înmormântare au participat și oficialitățile centrale și locale, primarii localităților vecine, reprezentanți ai altor culte și sute de credincioși, astfel încât biserica a devenit neîncăpătoare.

La finalul slujbei precum și în serile de priveghere, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a rostit un cuvânt de învățătură în care a arătat contribuția părintelui Iacob Bupte la bunul mers al vieții bisericesti din cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului, scoțându-i în evidență

virtuțile și calitățile care l-au caracterizat în viață, transmitând, totodată mângâiere și nădejde familiei îndoliate.

Preaonoratul părinte Flavius Petcuț, protopop al Aradului, a prezentat viața și activitatea părintelui Iacob pe parcursul celor 72 de ani cât i-a rânduit Bunul Dumnezeu să trăiască pe acest pământ.

În cea de-a doua seară de priveghere alături de Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului s-a aflat și Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei, care în cuvântul plin de emoție, transmis celor de față, a conturat personalitatea vrednicului și jertfelnicului slujitor al lui Hristos, preotul Iacob Bupte, de pe vremea când au fost amândoi membri în cadrul unui important proiect european proiect transfrontalier ce a adus și modernizarea parcului ce împreună cu Biserica „Nașterea Domnului” din Micălaca Veche. Ierarhul a menționat că și-ar fi dorit să mai slujească împreună cu părintele în biserica unde de atâtea ori l-a invitat și care acum se înveșmântează în chip deosebit și cu pictură, însă Bunul Dumnezeu a rânduit ca părintele Iacob să plece spre veșnicie în mod neașteptat.

Dumnezeu să îl ierte și să îl așeze în rândurile dreptilor!

Praznicul Rusalilor sărbătorit de arădeni

Duminică, 27 mai 2018, de Praznicul Rusalilor, numeroși credincioși au participat la Sfânta Liturghie oficiată în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad. În ziua Praznicului Pogorării Sfântului Duh, slujba a fost săvârșită de Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

În cadrul cuvântului de învățătură cu titlul „Înnoirea vieții” (cf. citirilor praznicului: Fp. Ap. 2; Ioan 7 și 8), Chiriarhul s-a referit la Psalmul ales al sărbătorii, care pune în lumină mulțimea darurilor Sfântului Duh, revărsate peste credincioși, aceasta pentru înaintarea continuă și trăirea duhovnicească. Viața însăși este un dar ceresc ce se cere mereu prețuit prin apropierea de Dumnezeu care vine în întâmpinarea strădaniilor omenești. Preamărirea Mântuitorului prin Jertfa Sa înălțătoare are urmare în trimiterea Mângâietorului pentru ucenicii Săi și a tuturor celor ce primesc cuvântul și îl fac lucrător prin harul dumnezeiesc. Pogorârea Sfântului Duh, drept aceea, este și praznicul întemeierii Bisericii ca Trup tainic al Mântuitorului, din care creștinii fac parte, chezuindu astfel prin bogăția darurilor sfinte, înnoirea vieții lumii, a subliniat Înaltpreasfinția Sa.

După săvârșirea Sfintei Liturghii, s-a oficiat o slujbă specială, numită Vecernia Rusalilor, în cadrul căreia au fost rostite șapte rugăciuni și au fost binecuvântate frunzele de nuc sau de tei care amintesc simbolic de limbile ca de foc prin care s-a arătat harul Duhului Sfânt lucrător în ucenicii lui Hristos, trimiși de El să binevestească Evanghelia Sa în limbi diferite, adică la popoare diferite, până la marginile pământului, începând de la Ierusalim.

Frunzele de tei sau de nuc se aduc în Duminica Rusalilor la biserică pentru că au forma unor limbi și prin aceasta se binevestește bucuria răspândirii Evangheliei lui Hristos în toată lumea prin propovăduirea Tainei mântuirii oamenilor în iubirea lui Hristos și a Preasfintei Treimi.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.